

✠ ПОГЛЯД БОГЪ

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOW

3. číslo

Budyšin, měrc 1980

Lětnik 30

Jězus praji; Zbóžni su, kiž měr lubuja, přetož budžeja synojo Boži rěkač! (Mat. 5,9)

Naše nadpismo je z přeložka našich romsko-katolskich bratrow wza-
te, a to po tym, zo běch sej přeložk wobhladał, kotryž čita so na serbskich kemšach. Tam steji: „Zbóžni su, kiž su měrni...“. W grjekskim originalu Swjateho pisma steji słowo, kotrež dyrbjalo so někak přeložić: „měr činić“, „měr tworjeć“, na

kóždy pad něšto, štož ma z činjenjom, z aktiwnosću činić. Słowo „měrny“ kliniči pak mi za pasiwnosću. Měrny čłowjek je drje přijomny a lubosće hódny čłowjek, ale měr aktiwnje činić, to wón zawěsće njezamóže! Tak so hižo w přeložku ze Swjateho pisma wěste stejišće zwuraznja, wěsty swětonahlad! Jězus njeměni po grjek-

skim přeložku ze swojím zbóžnopra-
jenjom potajkim někajkich čichich
michałow, někajkich pacifistow w
džensnišim zmysle słowa, ale zbóžni
su pola njeho ludžo, kotřiž so aktiwnje
za konkretny měr zasadžuja!
Woni jenož maja prawo, so synojo
Boži mjenować Měr činić, što to
džensa w naším swěće rěka?

Philip Potter, farar, generalny sekretar Ekumeniskeje rady cyrkwjow je před X. wosebitym posedženjom Zjednočenych narodow (UNO) sčehowace słowa rěčał: „Wohroženje měra je wusko zwjazane z tamnymi wěcami, kiž čłowjeske žiwjenje wohrožuja: chudoba, hlód, rasowe, politiske a hospodarske potłóčowanje, wotstronjenje čłowjeskich prawow, wurubjenje wobswěta a złowólne brojenje surowiznow zemje. Wotbrónjenje a pytanje za nowym hospodarskim porjadom na swěće stej nježdelomnej wašni prócowanja wo měr w sprawnosći. Tak njeje wotbrónjenje techniska, ale politiska a moraliska naležnosć.“

Ja měnju, zo „měr činić“ so započina z tym, zo so wo tutech problemach wobhonimy, wo nich sej mysl činimy. Jenož dwaj faktaj: Kóžde lěto wudawa so na swěće přez 400 miliardow dolarow za brónjenje, ale jenož 4 miliardow za strowotnistwo! Za brónjenje potajkim sto króć wjac hač za strowotnistwo! Druhi fakt: Wot zawjedženja atomoweje bomby do wobstatka ameriskeje armeje w léće 1946 hač do zawjedženja raketow z wjacorymi rozbuchadłami w léće 1964 su USA wšitke nowe tajke žadławe brónje w přerězku 4, 4 lět prjedy zawjedli hač Sowjetski zwjazk. Někotři mjenuja wozjewjenje tajkich přepruwujomnych faktow komunistisku propagandu, ale wone su wěrnosć! Hdyž pak su wone wěrnosć, što rěka to potom za toho, kiž chce měr činić?

Hdyž chcemy so jako křescenjo a cyrkej za měr a sprawnosć zasadžować, potom dyrbimy problemy, jich přičiny a zwiski znać!

Na wobrazu pódla widžimy radnicu a džěl torhošća w Poznanju w susodnej Pólskej ludowej republice. To wšo, drohotne kubła twarskeje kultury, bě w poslednjeje wójnje zničene — dyrbi so to zaso zničić?

Dietrich Bonhoeffer je w swojím „předowanju wo měrje“ swojím přislucharjam přiwołał: „Zwažće so na činjenje měra!“

Chcemy so tež na to zwažić? Chcemy so na puć podać k tutej zbóžnosći, kotruž je Jězus měr-činjerjam slubił?

Dowol raz hinak

(pokročowanje z poslednjeho čišťa)

Štož je nam samozrozumliwe, za to su woni džakowni. A my započnjemy přemyslować, hač je woprawdže wšo tak samozrozumliwe, štož my za to mamy. Zo můžemy swoje stawy wužiwać ... zo můžemy na džěło chodźić ... zo můžemy do kina hić ... sami nakupować.

Sobotu wječor jědzemy do Oybina. W hórskiej cyrkwi je piščelowy koncert. Hač na poslednje městno je cyrkej napjelnjena. Cyta so blyšći we swětle swěćkow. Přijědzemy z našimi džesac jězdźidlymi a pomhamy zbrašenym, so zhromadnje z nami do ławkow zesydać. Jich woči so swěća. „Nětko sym kaž wšitcy druzy. Hdyž we ławce sedžu, nchtó njewidži, zo sym chora“, wjeseli so 19lětna Anne. Sedžeć we ławce — nam samozrozumliwosć, jim zbožowne dožiwjenje.

Němsko-Serbske ludowe dźiwadlo: K inscenaciji „Andro a Sandro“

Swěrný Serb našeje wosady praješe mi w spočatku januara: „Knježe fararjo, chceće-li woprawdže dobre serbske předstajenje a při tym něšto k smjeću widžeć a slyšeć, dyrbiće sej „Andra a Sandra“ wobhladać!“

Moja žona a ja tam pobychmoj a njejsmoj to wobžarowaloj. Program nam přeradzi, zo jedna so wo komediju sowjetskeho spisowacela Georgija Chugajewa, přeloženu — a to na wuběrne wašnje, mjenujcy w dobrej a zrozumliwej serbsčinje — wot Jana Wornarja.

Wono so jednaše wo bóle abo mje-

Jich nadžija

Koždy čłowjek trjeba nadžiju, kiž jeho přez žiwjenje njese, někajki zaměr, za kotryž móže žiwy być. Kajku nadžiju maja zbrašeni? Husto so wo tym rozmołwamy. Zwěšćimy, zo njeje žanoho zasadneho rozdžěla mjez strowymi a zbrašenymi. Pódlá zadwělowanja steji hluboka nadžija. Za zbrašenych je jara wažne, zo namakaja někajke džěło. Husto maja wušiknej ruce a móžeja na mašinje pišać abo jako radijowi mechanikarjo džětać. Nic koždemu dže so wězo tak derje kaž Gottfriedej. Wón je nawuknył pismo za slepych a přenosuje romany a druhe knihi do tu-toho pisma. Ma ředke zbožo: Sam je zbrašeny a móže druhim chorým pomhać.

Na jedne popołdno přijědže grafikar Fritz Sahlisch ze Zhorjelca k nam. Tež wón je zlemjeny. Paslimy z nim a molujemy. Jědže wot blida

k blidu, zo by nam pomhał. Wječor rozprawja wo jednym projekće, na kotrymž w swojim swobodnym času džěla. Cyrkej chce w Zhorjelcu natwaric bydlenki dom za zbrašenych. Přitwaric maja so kapalka, lékarska stacija a džěłarnje. K přenjemu razej w našim kraju budže so twaric tajki dom. Zbrašeni su zahorjeni. Někotři dobudu zaso nadžiju za tón čas, hdyž hižo njebudžeja pola svojich staršich bydlic móc.

Hluboku nadžiju wupraji Gottfried: „Ja so nadžijam na wěčne žiwjenje. W bibliji steji, zo dostanjemy tam nowe čělo, njebieske. Wone budže dospołne a strowe, a na to so ja wjeselu.“ Tajku hluboku nadžiju na wěčne žiwjenje hač dotal slyšał njeběch. Husto su woni swoju wěru bóle žiwi hač my strowi. Jezus je wšak jich tež wosebje přeprošyl: „Pójće ke mni wšitcy, kiž sće sprócni a wobčeženi, ja was wokreju.“ Jan Malink

nje dobre susodne styki dweju staršeju wjesnej wobydlerjow w Osetiskej. Program dyrbeše nam tež přeradzić, hdže ta leži. Štó by to hewak mjez nami wědzał? „Osetojo su mały lud z někak 550 000 wobydlerjemi w srjedźnym džělu na woběmaj stronamaj hlownych horin Wulkeho Kawkaza.“

To, štož so předstaja, móhlo so runje tak stawać pola nas! Tež tam maja swój „Žiguli“, swoje traktory a agrarne lětadla, swój telewizor atd. A wosebje su to ludžo ze samsnej kreju, ze samsnymi nahladami, ze samsnymi dobrymi a špatnymi bokami charaktera. Tam staj dwaj zawistnaj, zo jedyn rentu dostanje a druhu nic. A jednomu so poradzi, na druheho polo hnojiwo sypać, a druhemu zaso, wudowcej do pózdneho

mandželstwa dopomhać, tak zo tež njewjesta w starej ruskej narodnej drasće wustupuje.

Ale wobsah njeje rozsudzacy, hač-runjež so tam mnohe čłowjeske komplikacije namakachu, kiž přeco zaso k sprawnemu smjeću dowjedžeju. Runje tamne komplikacije a problemy to běchu, kotraž nas tež jako křesćanow zajimowachu.

Wuzběhnyć pak ma so wosebje wuběrne, wulkotne hraće! Wězo staj na přerim městnje Andro (Beno Šram) a Sandro (Jurij Kostorž) mjenować. To běše pola njeju mišterski wumělski wukon, ale wězo su tež wšitcy druzy swoje najlěpše dali: Margo (Marja Ulbrichec), Košer (Hanka Mikanowa), Bibo (Beno Mahr) a Dudar (Jan Šolta) — wšitkim słuša naš najlěpši džak! L.

Zetkanje Rakečanow z Njeswačidlskimi

Njedzeli, 2. adwenta zeńdžechu so serbscy wosadni Njeswačidlskeje a Rakečanskeje wosady k zhromadnym kemšam w nadobnje wuhotowanej farskej bróžni w Rakecach. Běchmy tam na 40 ludži. Jedyn wosadny bě na zjawne přeprošenje w „Pomhaj Bóh“ samo z Minakala přichwatał. Slawa jemu!

Swoje přědowanje zložil wosadny kněz farar Jan Lazar na tekst z lista Tesseloniskim 3, 1–5. Wón wuzběhny při tym, zo je napadna sada teksta, zo wšitcy njepřihndu k wěrje. Tež w Tesseloniku njeběchu tehdom wšitcy při wěrje wostali, hačrunjež běchu jej spočatnje wotewrjeni byli. Tohodla trjeba koždy tež džensa dobroprošenje druhich, zo by nošer ewangelija wostał. Mamy tohodla w adwentskim času prosyć wo to, zo bychmy tajcy byli, přez kotrychž Bože słowo docpěje wutroby wjele ludži mjez nami, w našich swójbach, w susodstwe a towaršnosći.

Kemšenje so z hodownej hudźbu dujerjow z Rakec na hódne wašnje porjeńši.

W scěhowacej bjesadze při slód-

nym kofeju z přikuskom přednjese so nam najprjedy baseń Čišinskeho: „Do Božej nocy zwony du.“ Potom čitaše nam bratr Grofa nastavak Oty Wićaza „Boži wječor Handrija Zejlerja w Lipsku“. Na žiwe wašnje předstaja tam serbski profesor Wićaz woswjećenje hodow serbskich studentow w Lipsku před wjac hač 150 lětami. Móhli jim džensa nimale zawidžeć, kak rjenje su tehdy zamóhli swječić Boži narod a při wšej materielinej chudobje so wjeselić nad skromnymi darami lubosće z dalokeje domizny. Bě džě tehdom tak, zo běchu hodowne prózdny poměrnje krótke a do Lipska njejezdžeše hišće

železnica! Ta so hakle něšto pozdžišo natwari. Njeběchu woni tehdy duchownje wo wjele bohatši hač my w našim času? A kak su so horili za swoje Serbstwo, za kotraž so pozdžišo njesproćniwje džěłali! Nimamy tež w tym nastupanju něšto nachwatać? (Na přikład přez spěchowanje našeho časopisa „Pomhaj Bóh“ přez dopisowanje a pjenježne dary).

Po dalšich hodownych spěwach a po džakowanju wšěm, kiž su hódne zeńdženje wuhotowali, so wšitcy wobohačeni na dompuć podachmy.

Njeby tajke něšto tež w druhich serbskich wosadach móžno było?

A. G.

Serbske listy z Honolulu

Prjedawši farar Rakečanskeje wosady (1925–1938), J. K. M. Riota, je džensa žiwy w Honolulu na kupach Hawaii w Čichim oceany. Lěta doho běše po swojim přestupje ke katolskej cyrkwi jako katolski měšnik w Toronće (Kanada) skutkował.

Z Honolulu dóstachmy 30. nalětnika 1978 přeni serbski list: „Moja mašina na pisanje hišće derje po serbski piše... Zo maće tež w Njeswačidle zastupować, haj, to ja znaju, kak to je! W zymje 1932/33 sym měł to samsne činić. Móžno, zo tam w knihach hišće mój podpis namakaće. Rozděl je jenož, zo w tym samsnym času tež farar Malink we Lazu bě schorjel abo z motorskim znjzbožil a tak sym měł tež to. A pačerske džěci w třoch wosadach k tomu!

Potom hišće farar Jurk we Wujezdze schori, ale to sym měł jenož „na papjerje“... A Łučo k tomu (to bě w tym času filia (wotnoška) wot Wujezda)...

Hdyž chceće wědźec, što ja nětko dobrego činju, tak mam prajić, zo hišće přeco to same: Mam wuchodnu (eastern) katolsku misiju w Honolulu, to je: ja sym přeni, kiž je hdy tajke něšto spytał. Smy měli jutry přeni raz woprawdže „orthodoxne“, prawosławne, bože služby (přisp. red.: To rěka, zo maja hewak „lačonske“ abo „romske“ kemše kaž katolikojo zwjetša, jeli njepřislušeja, kaž čí tam na Honolulu, k někajkemu wosebitemu ritusej). Mamy we wokomiku tak mjenje bóle 25 swójbow...“

W samsnym lišće běše našim pozawnistam oficialny němski a serbski postrow pōsłał: „Rakečanskim pozawnistam sćece najwutrobnije zbožopřeća na dalši puć do druhich pošta lět žohnowneho skutkowanja!

Waš založenski bratar přeni dirigent (podp.) J. K. M. Riota“

Kurialna rada em., farar bycantinisko-katolskeje misije swj. Cyrila a Metoda w Honolulu, Hawaii

1. pōznjenca 1978

W lišće na pozawnistow dopomina so na wjerški w žiwjenju Rakečanskeho pozawnoweho chóra, kotryž ma džensa 23 člonow a ke kotremuž kaž tehdom tež džensa nětčiji farar přisluša: „...jeden z tych jara wosebitych dnjow bě wulki jubilej „Lipy“

Hać nam měrc lětsa zaso telko sněha přinjese?

(serbskeho towarstwa) 1930. Tehdy Smy měli serbski koncert na torhošću w Rakecach a mišter Bjarnat Krawc bě wosebje za naš komponował potpuri słowjanskich narodnych hymnow. Haj, to je był rjany čas!...“

Na hodownej karće 1979 pisa: „...Sym hižo jara daloko w tym žiwjenjopisu, wo kotryž běšće Wy prosy!...“

J. L.

(Přisp. red.: Snadž nam něchtó z Rakec abo wokoliny napisa swoje dopomnjenki na tutoho fararja abo na podawizny, wo kotrychž so tu rěči! To by wosebje staršich, ale tež nas młodych zajimowało!)

Ajatollah – Islam – Šiica – što to je?

Horjeka mjenowane slova slyšimy džzensniši džeň jara husto w radiju a čitamy je w nowinach. Mnozy při tym ani njewědža, zo su wšitke tute slowa nabožne wurazy, zo maja z jedneje wěru, z jedneje nabožiny, něšto činić. Chcemy je tohodla tu trochu přestajić.

Tak, kaž je skoro každy Polak katolik, tak je skoro každy Arab mohamedan, abo prawje prajene, moslem. Ale nic wšitcy Arabojo su moslemojo a nic jenož Arabojo to su!

Islam, to rěka: „so Bohu podać“, je wot založerja Mohameda sameho wuzwolene pomjenowanje teje religije, kotruž je wón předował jako „profeta“. Jeje wuznawarjo mjenuja so „moslem“ abo „muslim“. Wuraz „mohamedanojo“ moslemojo sami njewužiwaja, dokelž nochcedža zbuzdźić začišć, zo česćuja Mohameda podobnje kaž křescenjo Chrystusa abo zo su sekta, kotraž so po swojim založerju mjenuje.

Symbol, znamjo, islama njeje prawom, kaž sej mnozy mysla, połměsačk (tón so hake poměrnje pozdže přesadži), ale kolo, do kotrehož je w arabskim pismje wumětsce zapísane wěrywuznaće islama: „Njeje druheho boha nimo Allah, a Mohamed je wot njeho pōsłany (profeta).“

Založer je Mohamed, kotryž běše w lětach 570 do 632 po Chrystusu na Arabskej połkupje w městach Mekka a Medina žiwy. Jeho čěkanje z Mekki do Mediny w lěće 622 plaći jako započatk arabskeho, islamskeho ličenja časa, kotrež so na měsačk zložuje a ma tohodla krótshe měsacy hać naše. Tute ličenje so hišće džensa w

mnohich arabskich statach oficialnje wužiwa.

Swjate pismo islama je Koran, kotryž so wudospolnja přez tradiciju, Sunna a Hadith.

Cyła wěra wotpočuje na „5 stolpach“, hłownych winowatosćach kóždeho moslema: wěrywuznaće, ritualne modlenje, dawk za chudych, to je jałmožna, w měsacu ramadan so posćić a putnikowanje do Mekki znajmjeńša jónu w žiwjenju.

Srjedźizna, wutroba islama je wěra do jednoho jeničkeho, njepřirunjomneho, nad swětom stejaceho, tutón pak dospolnje wobknježaceho wosobinskeho boha. Tutón mjenuje so w jich rěči Allah, štož dyrbimy my ze słowom „bóh“ přeložić. Hebrejska rěč našeje biblije, kotraž je w mnohim žórlo islama, ma za boha słowo ze samsnym zdónkom.

Šiica su wotšćepjenje wot hłowneho směra islama, kotryž so sunna mjenuje. Tute wotšćepjenje sta so hižo w přnim lěstotku wobstaća islama. Šiica maja wosebitosć, kotruž druhi islam njeznaje: woni maja skupinu ludži, kotraž je z njewšědnymi mocami wuhotowana a kotraž so wurjadnje česćuje. Tak móžemy snadź zrozumić njewšědnú česćownosć, duchownu moc, kotruž ma we wokomiku ajatollah Chomeini, wjednik iranskeje rewolucije. Druha wosebitosć šiitow je jich wosebje synljne wuwite socialne myslenje. Tohodla podpěraja mnohe islamske kraje doprědkarske mocy w swěće a su jara synljne přeciwo imperializmej angažowane.

Ajatollah je jara wysoki dostojnik, tajke něšto kaž biskop, pola šiitow.

C. Pj.

Nowy biskop Bratrowskeje jednoty w Ochronowje

Kaž hižo skrótka w powěsćach rozprawjachmy, dóstanje Bratrowska jednota w Ochronowje (Brüder-Unität Herrnhut) w tutym měsacu noweho biskopa. K tomu dóstachmy wot našeho bratra fararja Hloušeka ze Železneho Brodu slědowacy nastawk.

Po smjerći biskopa G. Hastingsa bu za jeho naslědnika wuzwoleny bratr Theodor Gill, něhdyši farar w Gnadau pola Magdeburga. Wón bě naposledk džěłal jako wuswobodženy člon wjednistwa cyrkwyje w Ochronowje a zastawaše funkciju zastupjerja wjednika. Do zastojnstwa biskopa zawjedže so njedželu, 2. měrca.

Wosebitosć bratrowskich biskopow je to, zo su nošerjo duchownych tradicijow stareje Bratrowskeje jednoty w Čechach a na Morawje, po tym zo bě wnuk Komenskeho Daniel Arnošt Jablonski w lěće 1735 wuswěcił exulanta (čěknjenca) Dawida Nitschmana za přenjeho biskopa wobnowjeneje Jednoty bratrowskeje. Tak bu swjećizna Čěskich bratrow přenjesena na Ochronowsku (Herrnhutsku) Jednotu a tu wuchowa so hać do džzensnišeho dnja!

Pōsłanje bratrowskeho biskopa je rzyz duchowneho, liturgiskeho razu, nic prawniskeho. Tohodla njeje wón ani člon direktorija, zo njeby so administratiwna moc (to rěka, prawnišce něšto prajić mēc, mōc rozkazowanja) mēšała z duchownym wliwom. Biskopja su stražnicy cyrkwinških porjadow a kazni. Woni ordinarjuja (swěća) nowych duchownych na zakładze doporučenja direktorija. Z wažnych přičin móžēja ordinaciju wotpokazać.

Předewšēm su woni duchowni radzićeljo fararjow, jich spowědnicy (fararjo chodža k nim k spowědži) a jich dowěrnicy.

Dalša wosebitosć je to, zo je bratrowski biskop biskop cyłjeje cyrkwyje – swětoweje Jednoty bratrow, a nic jenož jedneje prowincy abo jednoho distrikta. Tuchwilu je cyrkwej rozdžělena do 17 prowincow a liči přez 430 000 wěriwych, přewažnje njebělych (čornuchow, eskimow, indianow atd.)

W službach tuteje cyrkwyje je džělało mnoho misionarow z rjadow Łužiskich Serbow, kaž je so hižo wjac króć tu wopisowało.

M. Hl.

POWĚSĆE

Hrodzišćo: We rozprawje našeje wosady za zaše lěto móžemy scěhować ličby podač: Božich službow wotmě so 64; k tomu 12 serbskich božich službow a 13 na Bělej Horje. W starowni we Wichowach mějachmy 8 nutnosćow. W našich wjeskach zhromadźichmy so w zymskim času 64 króć k nutnosćam abo k bibliskim hodźinam. Bože wotkazanje swjećachmy 37 razow. Při tym so 492 wosadnych wobdźěli. Žónska služba bě 9 razow. Křćenjow bě 11 (mjez nimi 2 dorosćenaj). Na konfirmaciju přindže 11 dźeći našeje wosady a 6 dźeći z Kotec, kiž so tohorunja w našej cyrkwi konfirmowachu. Dale su so 5 dorosćenych konfirmowali. Wěrowanjow bě 5, a 23 wosadnych pochowachmy. Džakujemy so Bohu, zo je našu wosadu tež 1979 na wšelake wašnje žohnował. Albert

Bukecy: Cyrkwinska rozprawa 1979 (ličby w spinkach počahuja so na lěto prjedy): Křćenjow 23 (28), 11 hólcow a 12 holcow; konfirmantow 30 (30), 10 hólcow a 20 holcow; wěrowanjow 12 (7); pohrjebow 34 (33), 17 muskich a 17 žónskich; spowědných 694 (638), 255 muskich a 439 žónskich. K serbskej spowědži běše 40 wosadnych. G. L.

Bukecy: Swój zloty kwas smědžeštaj 15. septembra swjećić Herman Šolta, krawski mišter z Mješic, a jeho mandželska Selma rodž. Zahrodnikec. Wo nim steješe w „Předženaku“ wot 12. januara 1980 (to je, zwjetša jara zajmawa, přiloža Noweje doby, kotraž wuchadźa kóđu sobotu a móže so njewotwisnje wot tuteje skazač!) zajmawy artikel z wobrazomaj z jeho mladosće, jako w serbskim „Sokole“ a w towarstwie „Radosć“ sobu skutkowaše. Nětko hišće swěru wobaj serbske kemše wopytujetaj. Mandželska skoro ženje njepobrachuje, hdyž je „žónska služba“. Wonaj buštaj na swoim čestnym dnju w božim domje požohnowanaj. G. L.

Bukecy: Na samsnym dnju požohnowaštaj so tež Maks Šolta, prjedawši ratar z Koporc a jeho mandželska Marta, rodž. Huzakec, kotraž měještaj 13. oktobra swój zloty kwas. Při nim ma so wosebje wuzběhnyć, zo je wón jedyn z najswěrnějších pozawnistow, kiž hišće džensa ze swojej wulkej tubu aktiwnje sobu skutkuje, porjadnje zwučowanja a zarjadowanja swogeho chóra wopytuje a runje tak najbóle při pohrjebach sobu piska. Tež wona je swěrna sobustawka křesćanskeho žónskeho towarstwa. Wona je tež — runje tak kaž Mješiskaj Šolčić — sobu jězdźila při cyrkwinskih jězbach a budže to da-li Bóh tež dale činić!

Woběmaj poromaj přejemy Boží měr a Božu hnadu, čilosć a strowosć! G. L.

Rakecy: Kaž hižo skrótko rozprawjachmy, wotmě so tu spočatk januara wosadny seminar, zarjadowany wot wosadneje skupiny CFK (Křesćanskeje měroweje konferency). Wón bě přewšo wuspěšny! Wobdźěli so 107 ludźi a na končnych kemšach 400! To pokazuje, zo móže so wosada přez dobre džělo tež za politiske wěcy

zajimować a tak swój křesćanski nadowk za zarjadowanje swěta po božej kazni spjelnić! Nimo mnoho wosadnych wobdźěli so 12 křesćanow z Nižozemskeje, 24 ze Zwjazkoweje republiki a 3 ze susodnjeje ČSSR. Na wuradźowanjach wobdźěli so tež nowy Budyški superintendent Volker Kreß. Džělaše so w skupinach a w „plenumje“, to je zhromadźizna wšěch wobdźělnikow. Tema bě „Sobudžěto při wojowanju wo měr abo hdy mamy prawo, so cyrkej mjenować? — Impulsy Dietricha Bonhoeffera za zamołwite křesćanske žiwjenje džensa“.

Na zakónčacych kemšach njedželu přečita so poselstwo wobdźělnikow w formje próstwoweje modlitwy. Tute poselstwo na druhe wosady wozjewimy w jednym z přichodnych čisłow, dokelž je wone dobry dopokaz za to, kak móže so křesćan tak modlić, zo njeje to opium, ale zamołwite sobumyslenje za božu stwórbu! C. P.

Budyšin: Konwent serbskich ewangeliskich fararjow měješe na swoim zetkanju dnja 7. januara jako hłownu temu naš časopis „Pomhaj Bóh“, kotryž džě wón rjaduje. Superintendent na wuslužbje, Wirth, zahaji diskusiju z charakterizowanjom poslednich čisłow jako tajkich, zo je džensniši redaktor wusměrjeny na přichod, mjez tym zo bě wón sam jako redaktor měł zdžerženje wobstajaceho za záměr.

Kóždy farar praji wo poslednich čislach swoje mjenje a to, štož bě jako posudžowanje ze swojeje wosady abo hewak slyša. Zwěsći so wěste nowe zakladne nastajenje w redigowanju našeho časopisa. Redaktor farar Cyril Pjeh wotmołwi na wšo a prošese naležnje wo pisanje přinoškow.

Drježdźany: W našim cyrkwinym „hłownym měsće“ wotměje so klětu hłowna zhromadźizna najwyšeho organa Swětoweje rady cyrkwjow, ke kotremuž tež naš krajny biskop dr. Jan Hempel slyša. Wočakuje so někak 500 ludźi ze wšěch kutow swěta.

PRAHA: Jako so minjene lěto ke kóncej čileše, spominachu ewangelscy křesćenjo na 60. ročnicu založenja swojeje Bohosłowneje fakulty Komenkeho. W starej rakusko-wuherskej monarchiji, do kotrejež Čěša, Morawjenjo a Slowakojo hač do lěta 1918 slyšachu, njebě wysoka šula tajkeho razu za njeněmcow a njekatolikow móžna. Hakle znowa založena ČSR dowoli, založić přeni česki wysokošulski wustaw, kotryž by pěstował ewangelisku wědu a hdžež bychu so kubłali předarjo wšěch domjacych reformacijskich cyrkwjow. Tuči dyrbjachu do toho studować na wukrajnych fakultach a z toho džěl we Wienje.

Na wopominanskej akademiskej slawnosći, po zawodnym přednošku dekana fakulty, prof. dr. A. Molnára, spožči so někotrym domjacym a wukrajnym cyrkwinskim dostojnikam čestny doktorat. M. Hl.

Rom: Romski bamž Jan Pawoł II. chce w běhu tutoho lěta Brasilsku a francoske putniske město Lourdes wopytać. W priwatnej audiency po-

rěča bamž z předsydu brasilskeje konferency, biskopom Ivom Lorscheiderom, wo wopyće Brasilskeje. Jako možny termin mjenowałe so zažne lěćo. Po dotal hišće njewobkrućenych powěsćach chce so bamž tež wobdźělić na internacionalnym Eucharistiskim kongresu w juliju w Lourdesu.

Serbske bože služby w aprylu 1980

2. 3. — 2. njedžela w póstnym času
Budyšin-Michałska: 9.00 hodž. kemše (C. Pjeh)

Budestecy: 14.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (C. Pjeh)

Hrodzišćo: 8.30 hodž. kemše (S. Albert)

5. 3. — pokutny džen
Bukecy: 9.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (G. Lazar)

9. 3. — 3. njedžela w póstnym času
Bart: 8.30 hodž. kemše (S. Albert)
Huska: 10.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (G. Wirth)

16. 3. — 4. njedžela w póstnym času
Poršicy: 8.30 hodž. kemše (G. Wirth)
Budyšin: 10.00 hodž. kemše (G. Wirth)
Minaka: 8.30 hodž. kemše (Feustel)
Rakecy a Njeswačidlo: zhromadnje!
w Njeswačidle 14.00 hodž. stud. theol. Malink

23. 3. — 5. njedžela w póstnym času
Hodžij: 10.00 hodž. kemše (G. Wirth)
Malešecy: 8.30 hodž. kemše (C. Pjeh)
Hučina: 9.30 hodž. kemše (C. Pjeh)

4. 4. — Cichi pjatk
Bart: 8.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (S. Albert)
Budyšin-Michałska: 14.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (G. Wirth)
Hrodzišćo: 15.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (S. Albert)
Minaka: 8.30 hodž. kemše (Feustel)
Bukecy: 14.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (G. Lazar)
Rakecy: 9.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (J. Lazar)

6. 4. — 1. džen jutrow
Hrodzišćo: 8.30 hodž. kemše (S. Albert)
Budestecy: 14.00 hodž. kemše (farar na wotpočinku Böttger)

7. 4. — 2. džen jutrow
Bukecy: 9.00 hodž. kemše (G. Lazar)

Budyšin: Štož w februarskim čisle na kóncu pod „Budyšin“ wozjewjachmy, njewotpowěduje nětčišej situaciji. Mjeztym su wšitke katolske fary PB wotkazali, kiž so swoje eksemplary direktnje z Budyšina wot naklada dostali, a — kaž zdžěla sami pisachu — su swojich wosadnych skedźbnili, jich eksemplary direktnje pola ekspedicyje w Bukecach skazač.

Pomhaj Bóh, časopis ewangeliskich Serbow. — Wuchadźa jónkróć za měsac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydu Ministerskeje rady NDR. — Rjaduje Konwent serbskich ewangeliskich duchownych. — Hłowny zamołwity redaktor: Farar Cyril Pjeh, 84 Riesa 11, Windmühlenstraße 17, tel. 44 91. Ekspedicyja: Farar G. Lazar, 8601 Bukecy (Hochkirch, Kirchweg 3). Přinoški a dary na konto Sorbische evangelische Superintendentur Bautzen Sp. Bautzen 4962-30-110! — Ludowe nakladnistwo Domowina Budyšin. — Čiść: Nowa Doba, čišćernja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-131)